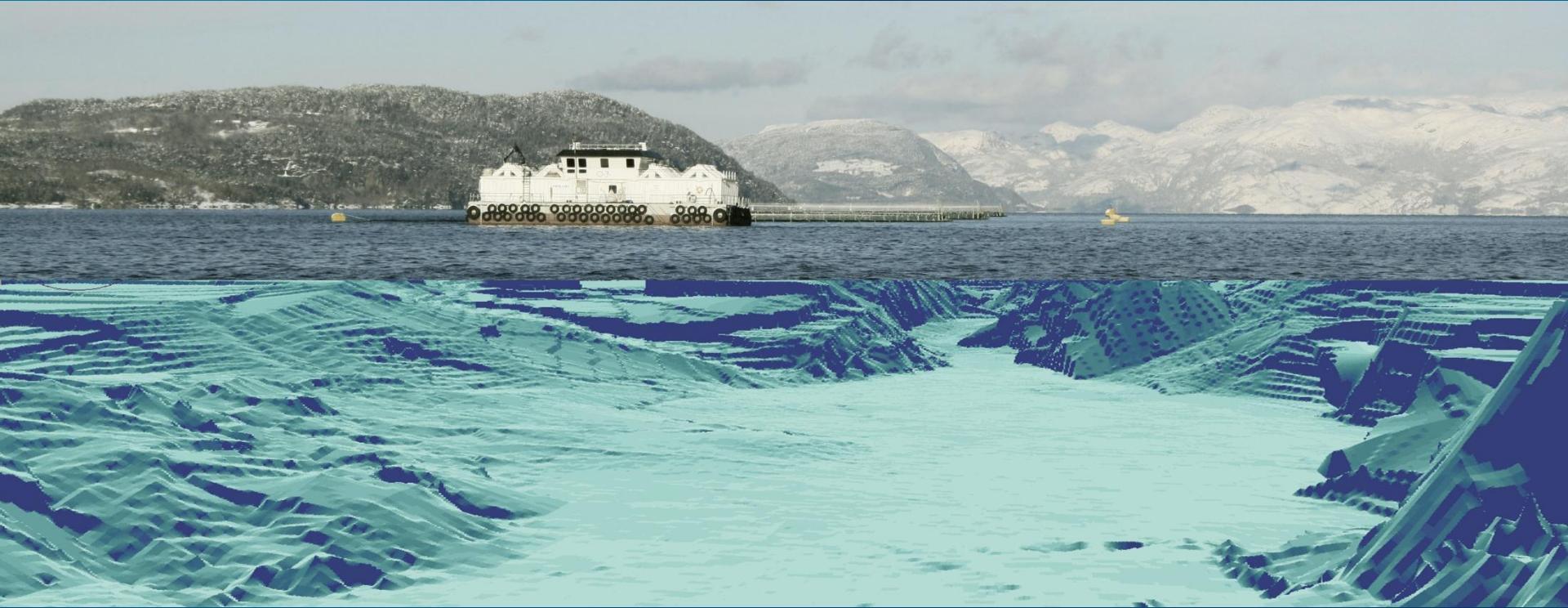

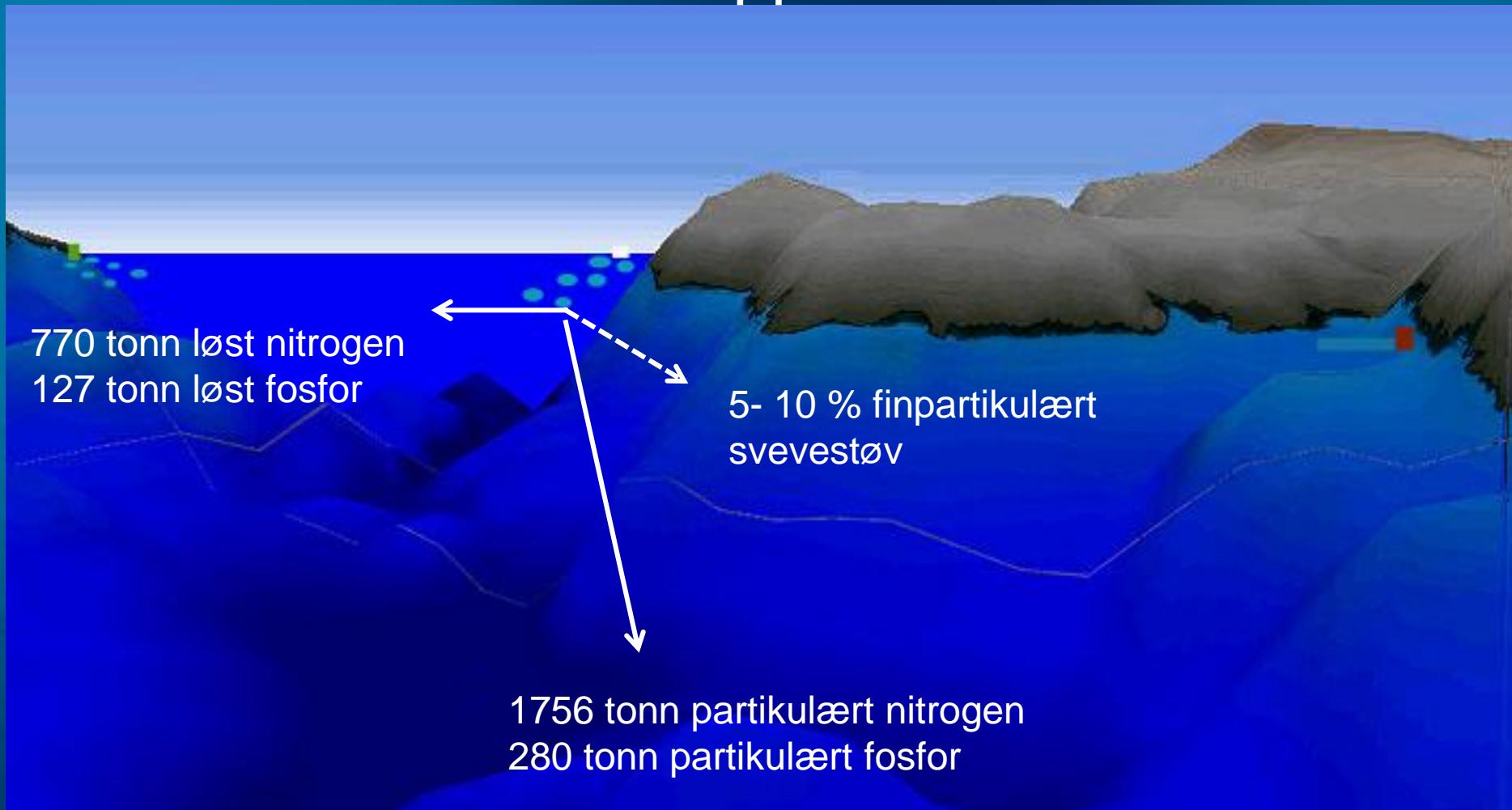
Miljøkvalitet i Hardangerfjorden

Vivian Husa, Kutti T, Ervik Arne, Kupka Hansen Pia, Sjøtun Kjersti, Steen H, Aure J.
Hardangerfjordseminaret 3. mai 2013

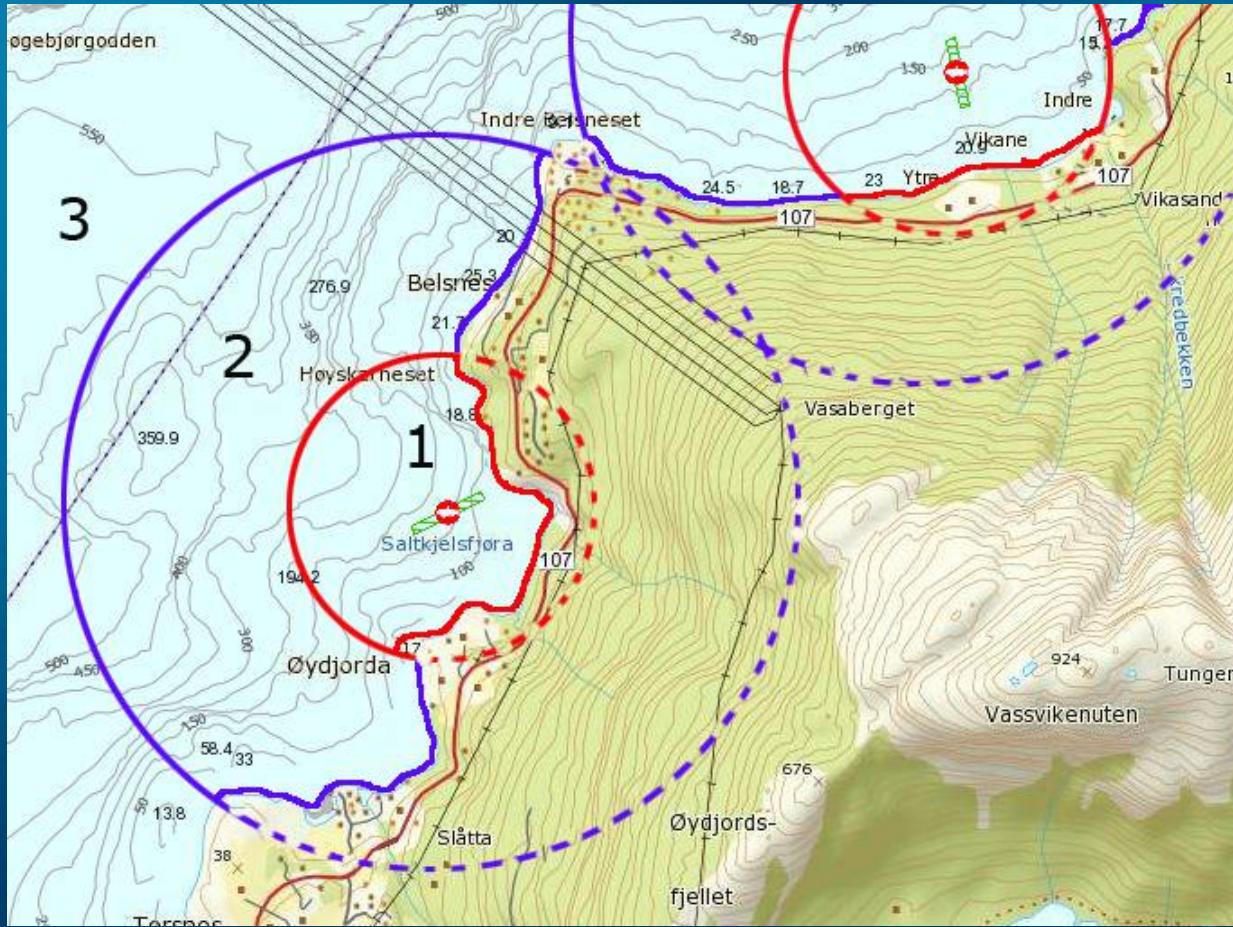

70 - 80.000 tonn laks og ørret produseres årlig Hva slippes ut?

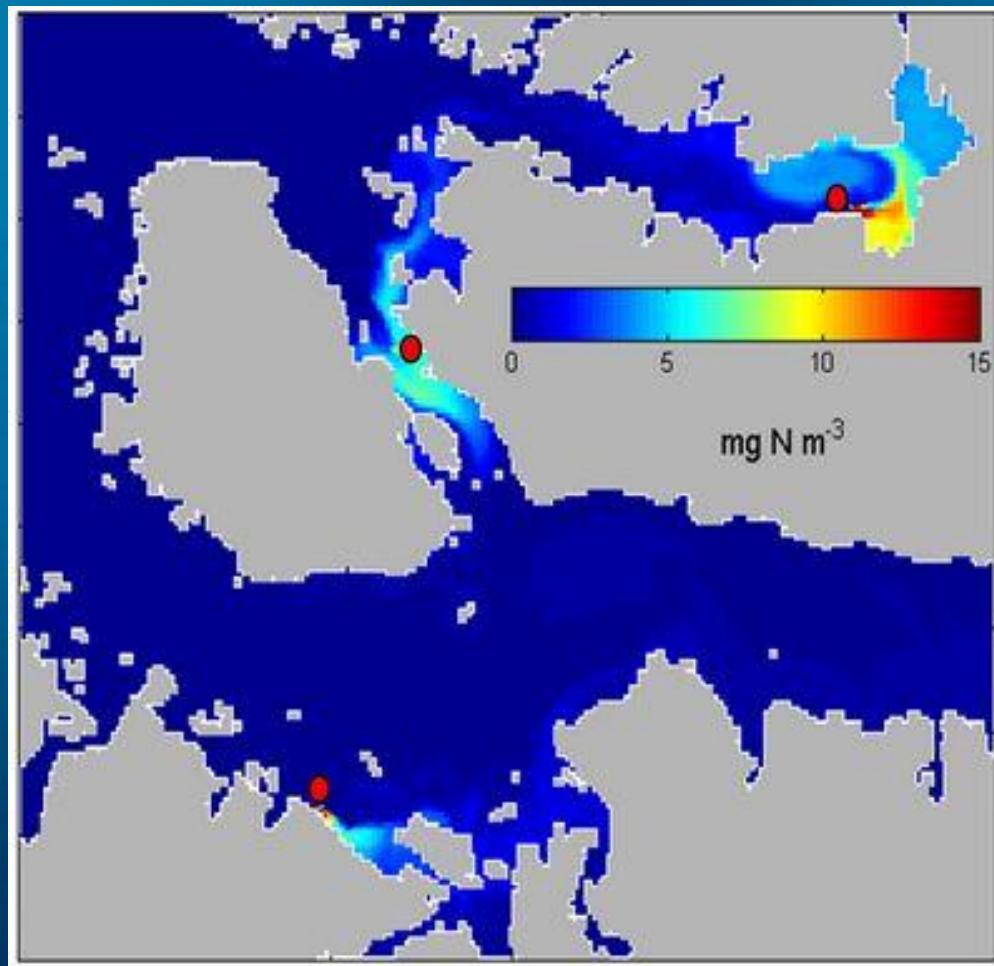
Lokal påvirkning/ influensområde

1000 m radius- utenfor skal det være minst god miljøkvalitet

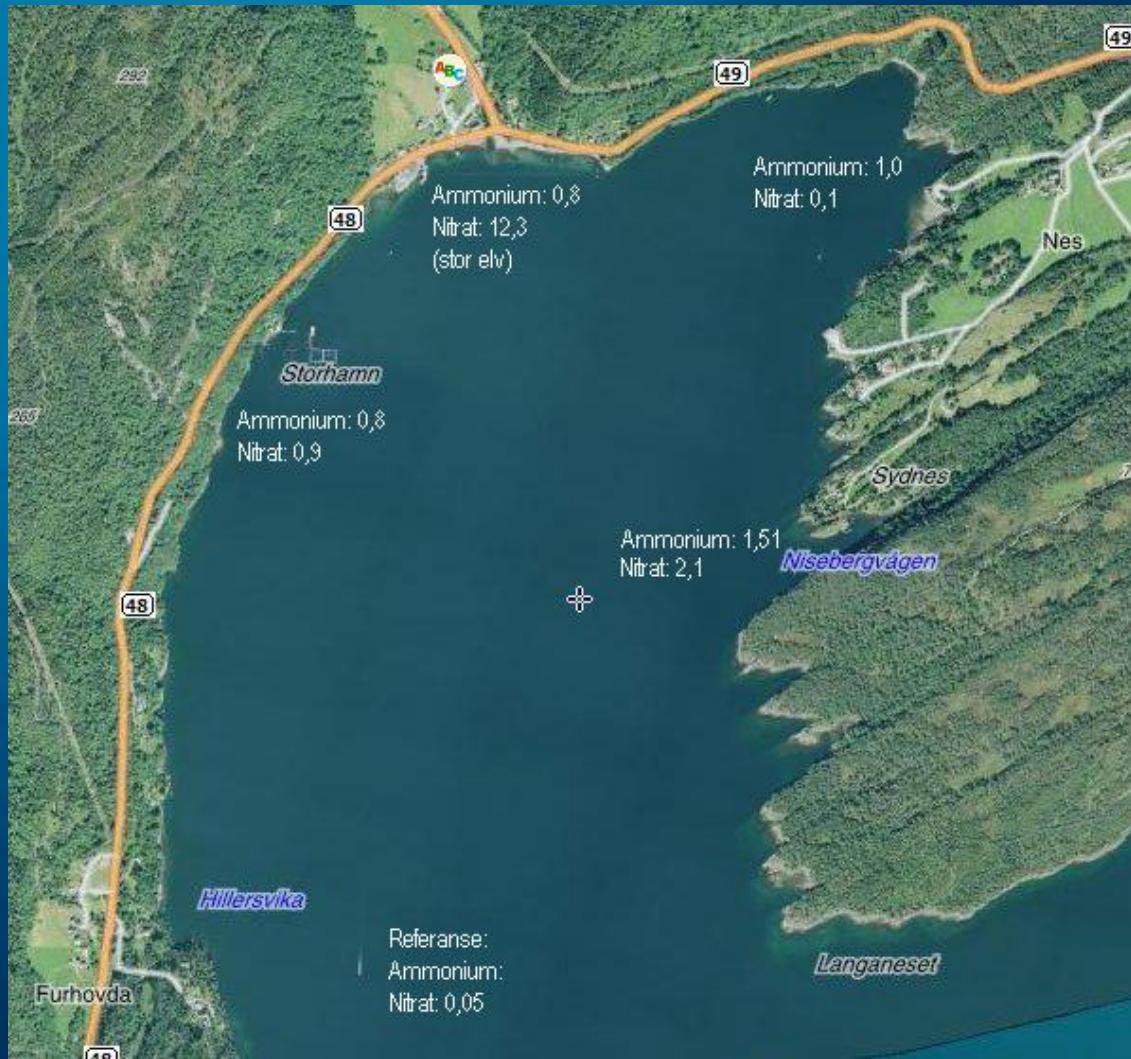

I strandsonen

Lite påvirkning på kysten, mer i fjordene særlig når anlegget ligger nær land

Mundheimsbukta

Lokal påvirkning Ålfjorden

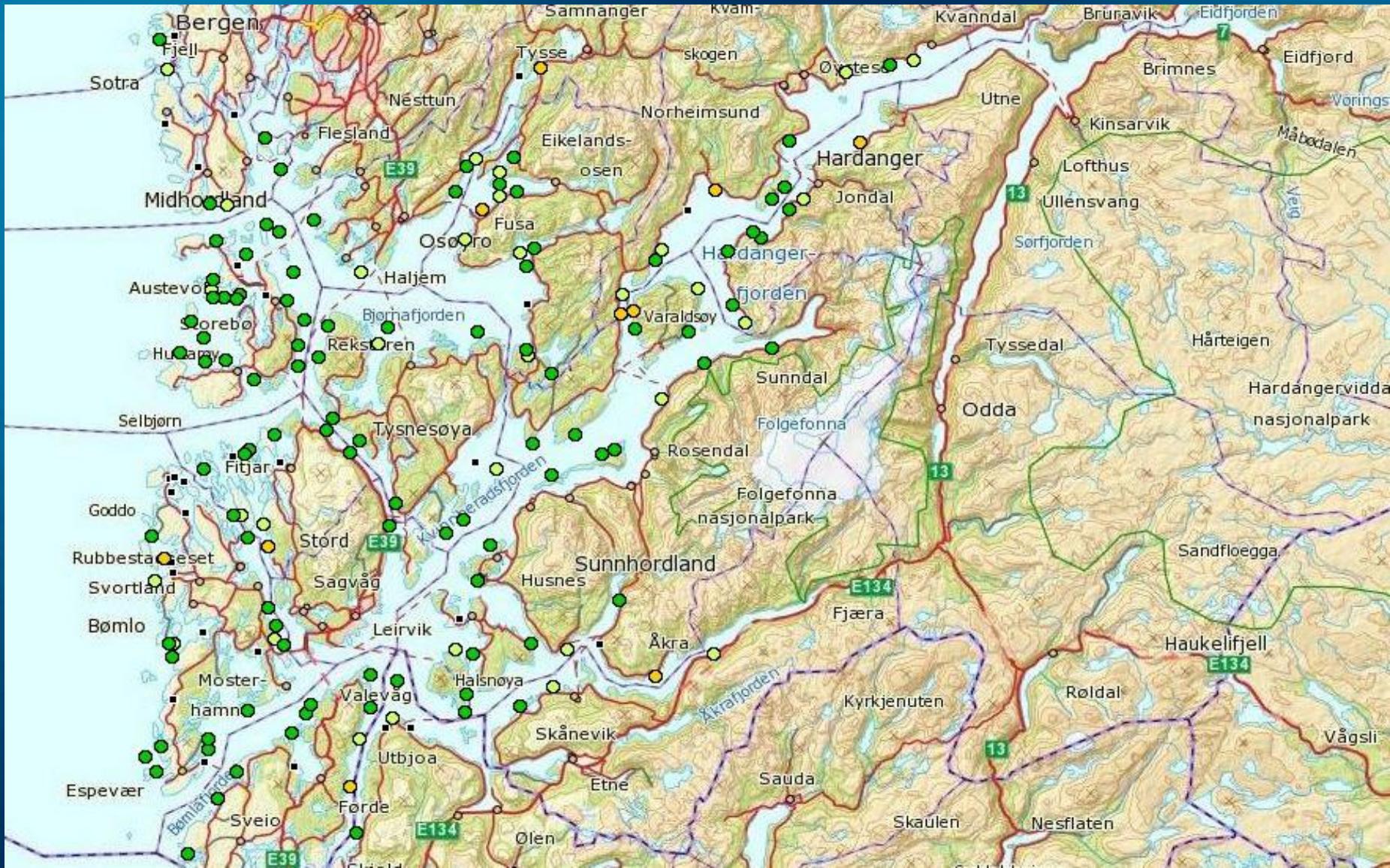
På bløtbunn

	Meget God	God	Moderat	Dårlig	Meget Dårlig
--	-----------	-----	---------	--------	--------------

Station	Distance	Depth	Richness	Abundance	Diversity	Mean AMBI	SN	NQI1	EQR_NQI1	EQR_H'	nEQR_H'	
Opp2	0	70	38	762	2.03	5.16	1.92	0.49	0.62	0.46	0.39	0.43
Opp2	0	70	8	1944	0.48	5.73	1.03	0.28	0.36	0.11	0.18	0.11
Opp3	275	700	9	12	3.08	2.38	2.41	0.65	0.83	0.70	0.63	0.62
Opp4	875	1200	27	91	4.24	3.38	2.19	0.64	0.82	0.96	0.63	0.95

Miljøtilstand ved anlegg i Hardanger pr. 1. mai 2013 (MOM B)

På hardbunn

Referansestasjon 1000 m fra anlegget

Ved anlegget

Sårbare og verdifulle naturressurser i influenssonen?

Sjøfjær

Gytfelt for torsk

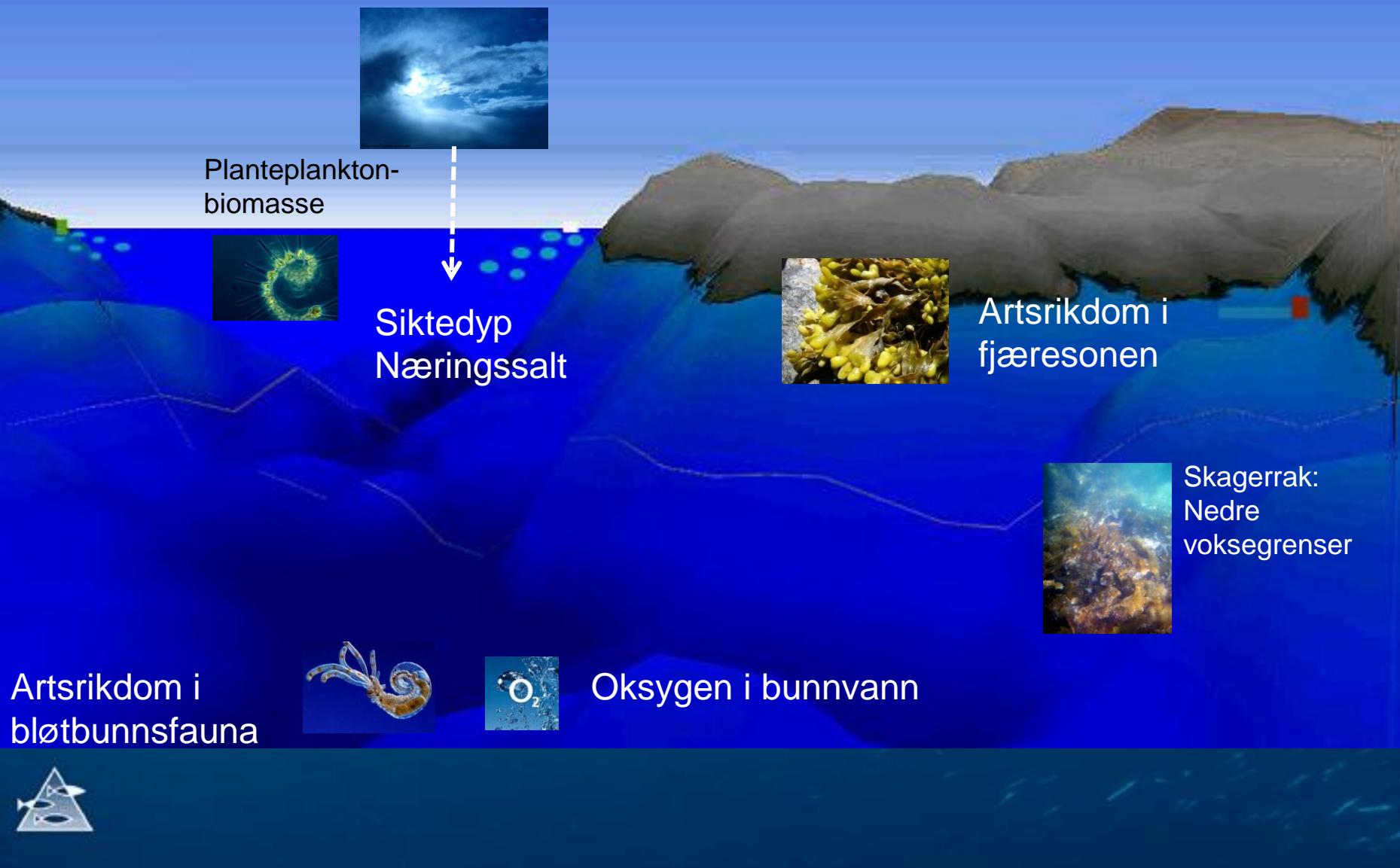
Kamskjell/haneskjell

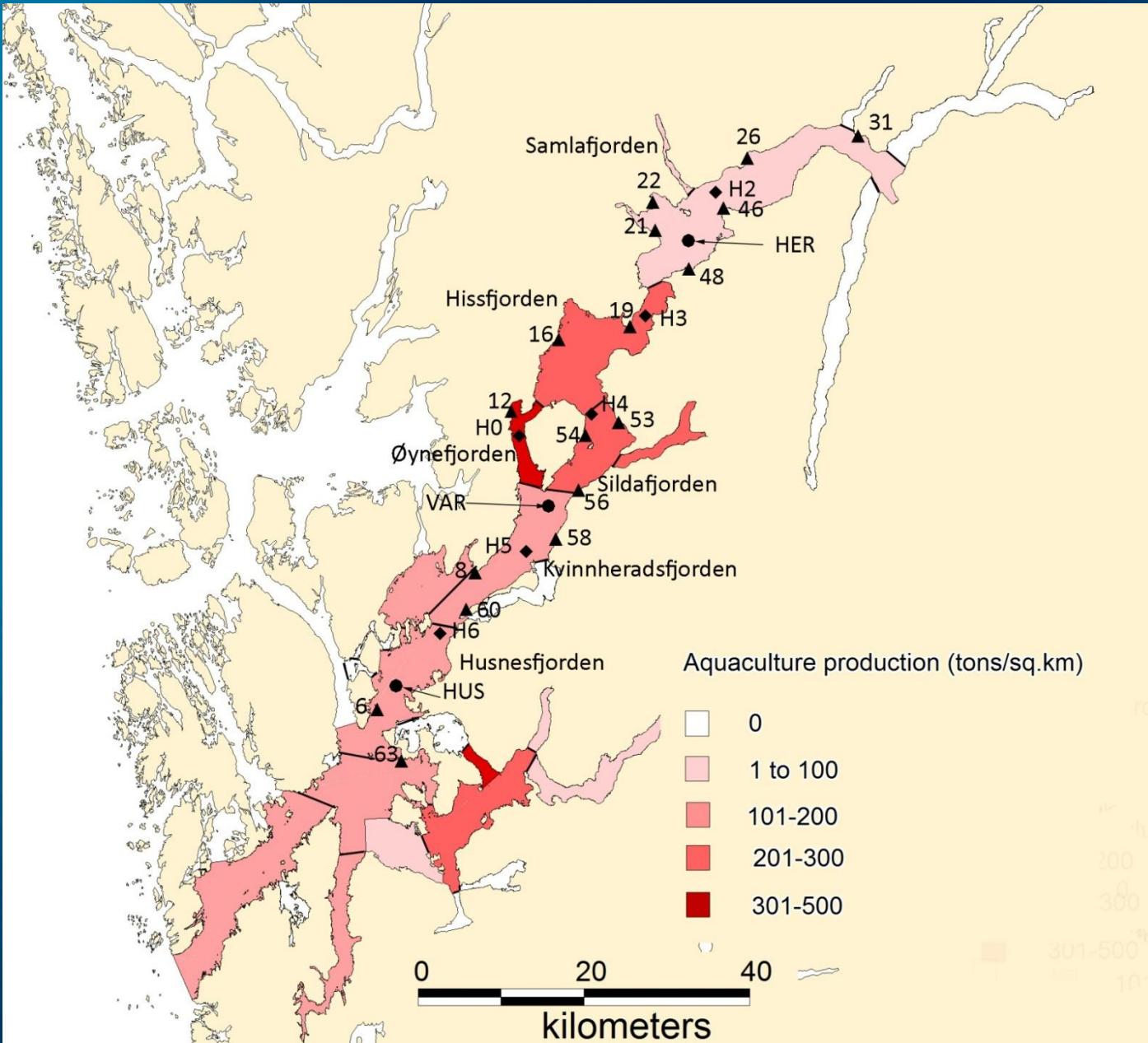

Ålegress

Verktøy for å vurdere regional påvirkning (Vannforskriften + KLIF 1997)

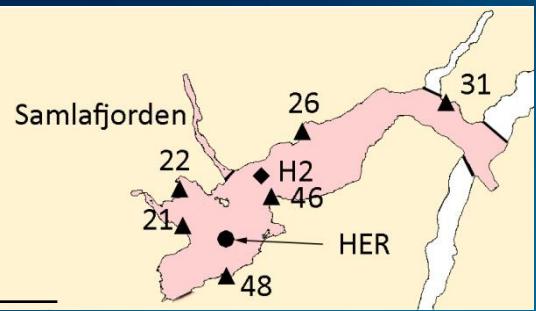

Samlafjorden

Location
Water body

H2-2
Samlafjorden

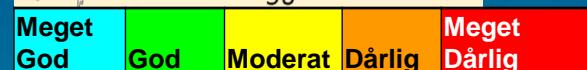
	Unit	Thresholds High status	Mean value	Status	Meget God	God	Moderat	Dårlig	Meget Dårlig
Summer									
Chlorophyll-a	µg/l	<2	1,03	High					
Nitrate	µmol/l	<0,85	0,33	High					
TOT-N	µmol/l	<17,85	11,20	High					
Phosphate	µmol/l	<0,13	0,06	High					
TOT-P	µmol/l	<0,39	0,34	High					
Winter									
Nitrate	µmol/l	<6,43	4,7	High					
TOT-N	µmol/l	<21,07	14,5	High					
Phosphate	µmol/l	<0,52	0,29	High					
TOT-P	µmol/l	<0,68	0,53	High					
Overall status				High					

Water body	Parameter	Locality	Value	SR	Abundance	EQR value	Status
Samlafjorden	Macroalgae	31 Nøstflot		14		0,788	Good
		26 Ålvik		21		0,856	High
		46 Samlaneset		28		0,830	High
		22 Aknes		24		0,837	High
		21 Øystese		25		0,815	High
		48 Solenes		25		0,845	High
	Benthic fauna	Herand		19	67	0,92	Good
	Oxygen*		4.17 ml l ⁻¹				Good
Overall status							

Hissfjorden, Sildafjorden og Øynefjorden

Hissfjorden	Macroalgae	19 Ljonestang. 16 Skjerring 54 Haukanes	27 28 29	0,810 0,810 0,845	High High High
Overall status					
Sildafjorden	Macroalgae	53 Apalnes 56 Svoldal	26 26	0,830 0,822	High High High
Overall status					
Øynefjorden	Macroalgae	12 Mundheim	31	0,828	High High
Overall status					

Location		H3-2 Hissfjorden		H4-2 Sildafjorden		H0 Øynefjorden		Status
Water body	Unit	Thresholds High status	Mean value	Status	Mean value	Status	Mean value	
Summer								
Chlorophyll-a	µg/l	<2	1,01	High	1,18	High	1,15	High
Nitrate	µmol/l	<0,85	0,31	High	0,31	High	0,3	High
TOT-N	µmol/l	<17,85	11,03	High	12,07	High	11,93	High
Phosphate	µmol/l	<0,13	0,07	High	0,06	High	0,05	High
TOT-P	µmol/l	<0,39	0,30	High	0,36	High	0,30	High
Winter								
Nitrate	µmol/l	<6,43	4,7	High	4,6	High	4,7	High
TOT-N	µmol/l	<21,07	13,8	High	13,80	High	13,20	High
Phosphate	µmol/l	<0,52	0,3	High	0,29	High	0,29	High
TOT-P	µmol/l	<0,68	0,56	High	0,58	High	0,57	High
Overall status				High	High	High	High	

TGT-P

Kvinnheradsfjorden

Location
Water body

H5-3
Kvinnherads-
fjorden

Unit	Thresholds High status	Mean value	Status	Meget God	God	Moderat	Dårlig	Meget Dårlig
Summer								
Chlorophyll-a	µg/l	<2	0,97	High				
Nitrate	µmol/l	<0,85	0,32	High				
TOT-N	µmol/l	<17,85	9,90	High				
Phosphate	µmol/l	<0,13	0,05	High				
TOT-P	µmol/l	<0,39	0,33	High				
Winter								
Nitrate	µmol/l	<6,43	4,5	High				
TOT-N	µmol/l	<21,07	12,8	High				
Phosphate	µmol/l	<0,52	0,28	High				
TOT-P	µmol/l	<0,68	0,58	High				
Overall status				High				
Kvinnheradsfjorden	Macroalgae	58 Løfallstrand	33		0,812	High		
		8 Steinesnes	28		0,818	High		
		60 Skorpa	31		0,802	High		
	Benthic fauna	Varaldsøy	28	116	0,95	High		
Overall status					High			

Husnesfjorden

Location
Water body

H6-2
Husnesfjorden

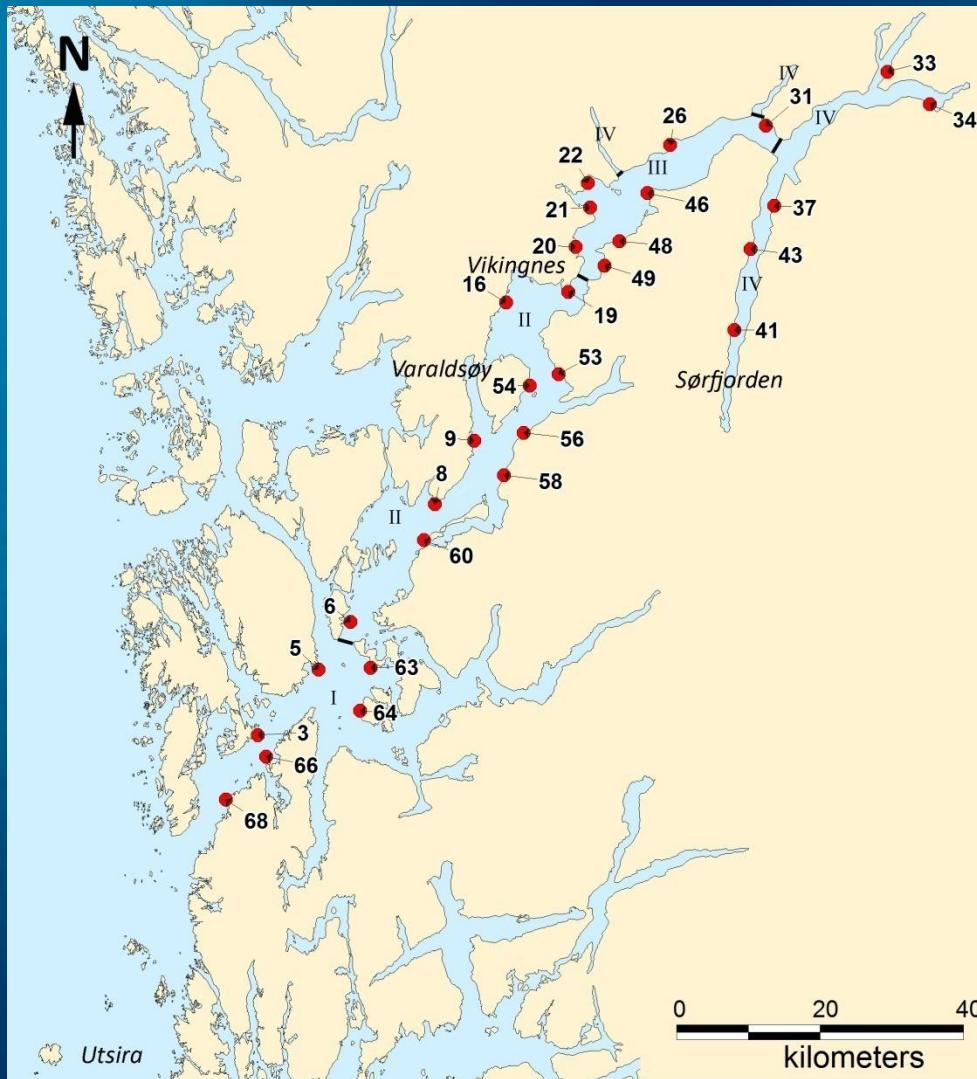

	Unit	Thresholds High status	Mean value	Status	Meget God	God	Moderat	Dårlig	Meget Dårlig
Summer									
Chlorophyll-a	µg/l	<2	1,03	High					
Nitrate	µmol/l	<0,85	0,31	High					
TOT-N	µmol/l	<17,85	12,33	High					
Phosphate	µmol/l	<0,13	0,06	High					
TOT-P	µmol/l	<0,39	0,35	High					
Winter									
Nitrate	µmol/l	<6,43	4,6	High					
TOT-N	µmol/l	<21,07	14,30	High					
Phosphate	µmol/l	<0,52	0,29	High					
TOT-P	µmol/l	<0,68	0,57	High					
Overall status					High				
Husnesfjorden	Macroalgae	6 Huglo	28		0,844	High			
		63 Klosterfjord	29		0,819	High			
	Benthic fauna	Husnes	28	117	0,95	High			
Oxygen*					5,68 ml l ⁻¹	High			
Overall status					High	High			

Algevegetasjonen i fjorden

1955/1960 – 2008-2010

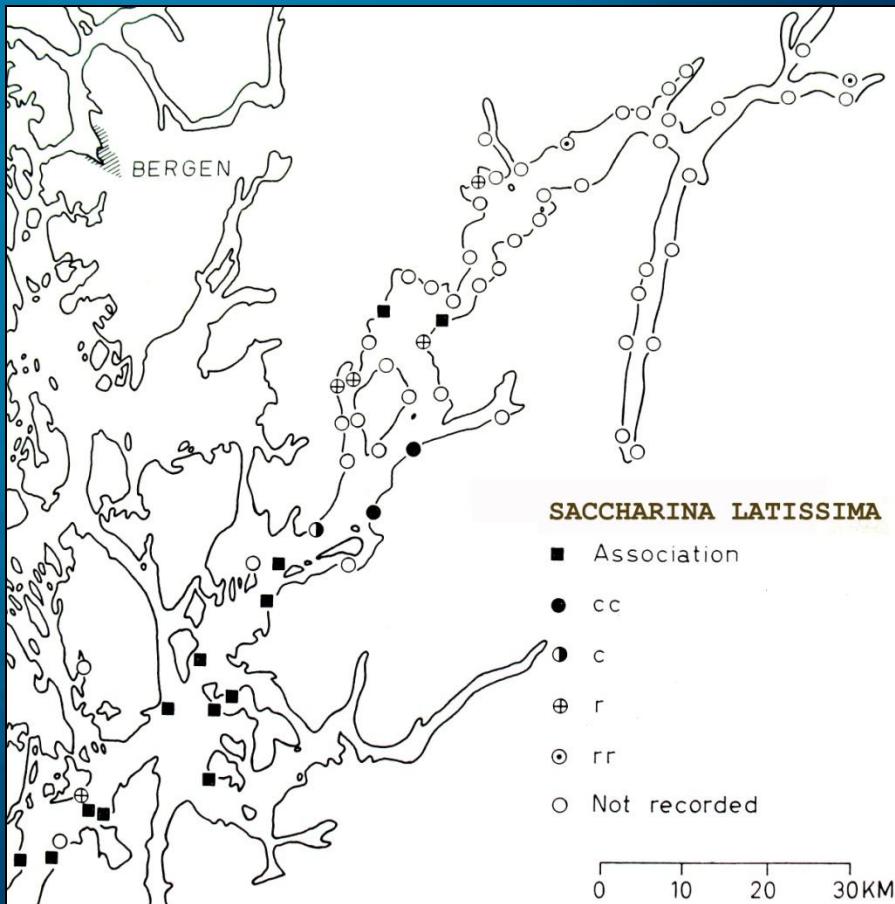

Utbredelse og dybdeintervall av habitatbyggende arter (tang og tare) er som før i fjorden

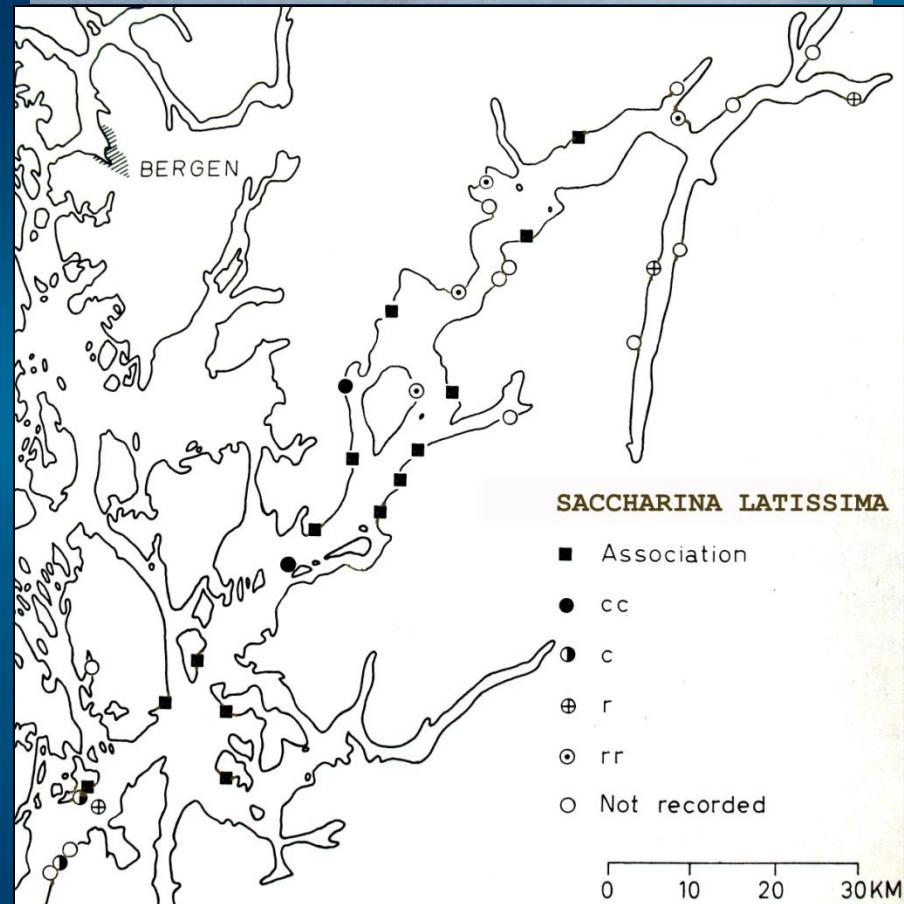
Kråkebollene bestemmer
nedre voksegrenser for alger

Sukkertare før og nå

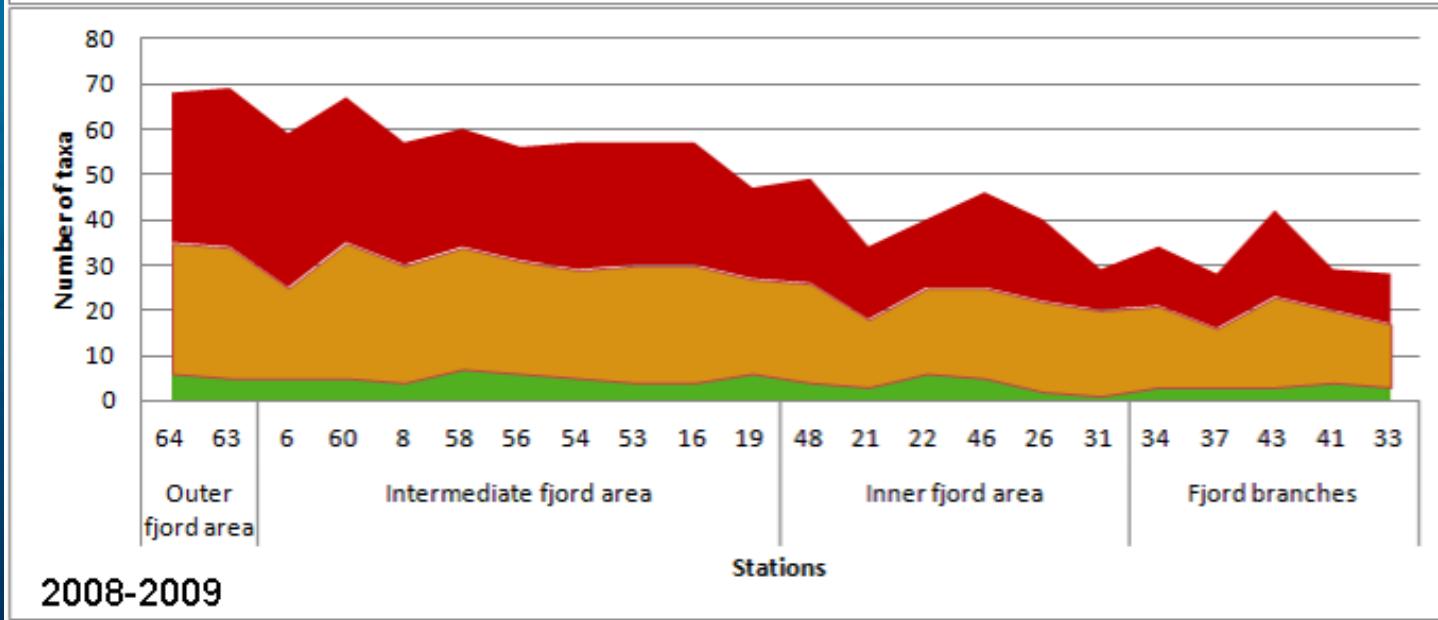
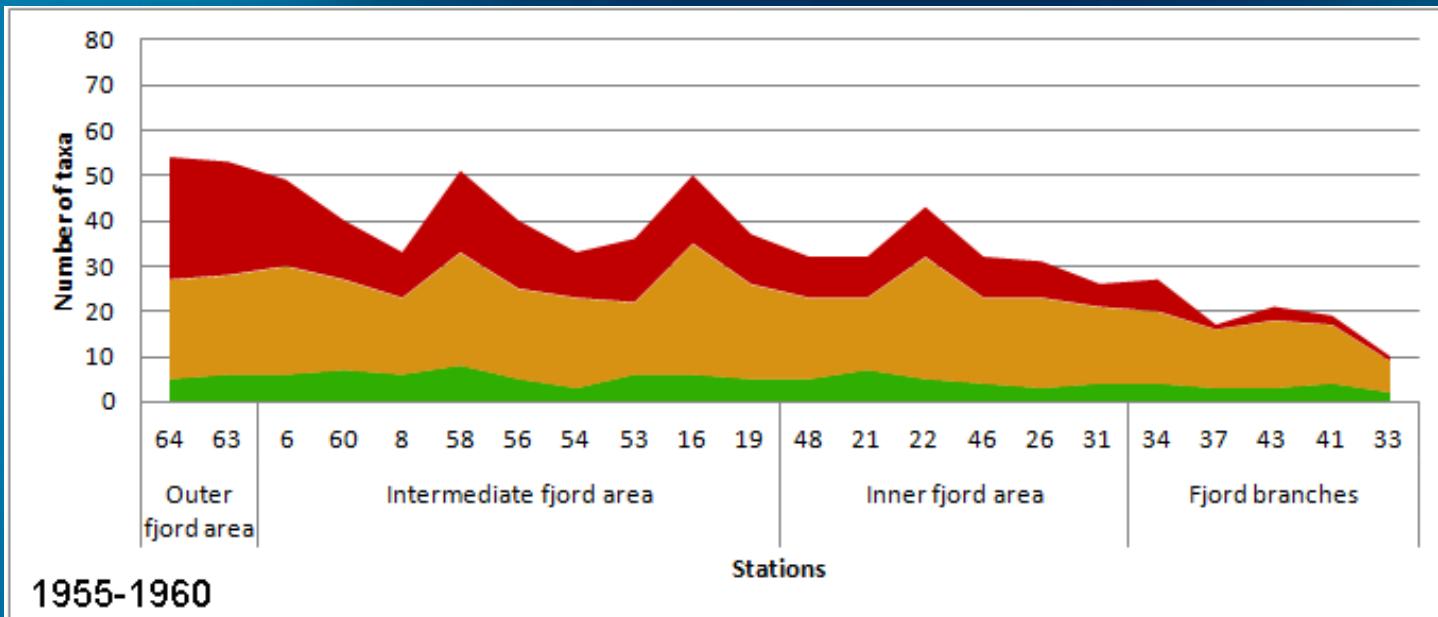
1955-1960

2008-2009

(basert på videotransekt, vannkikkert, dykkere og trekantskrab)

Antall taxa på 22 stasjoner i Hardangerfjorden 1955-1960 og i 2008-2009

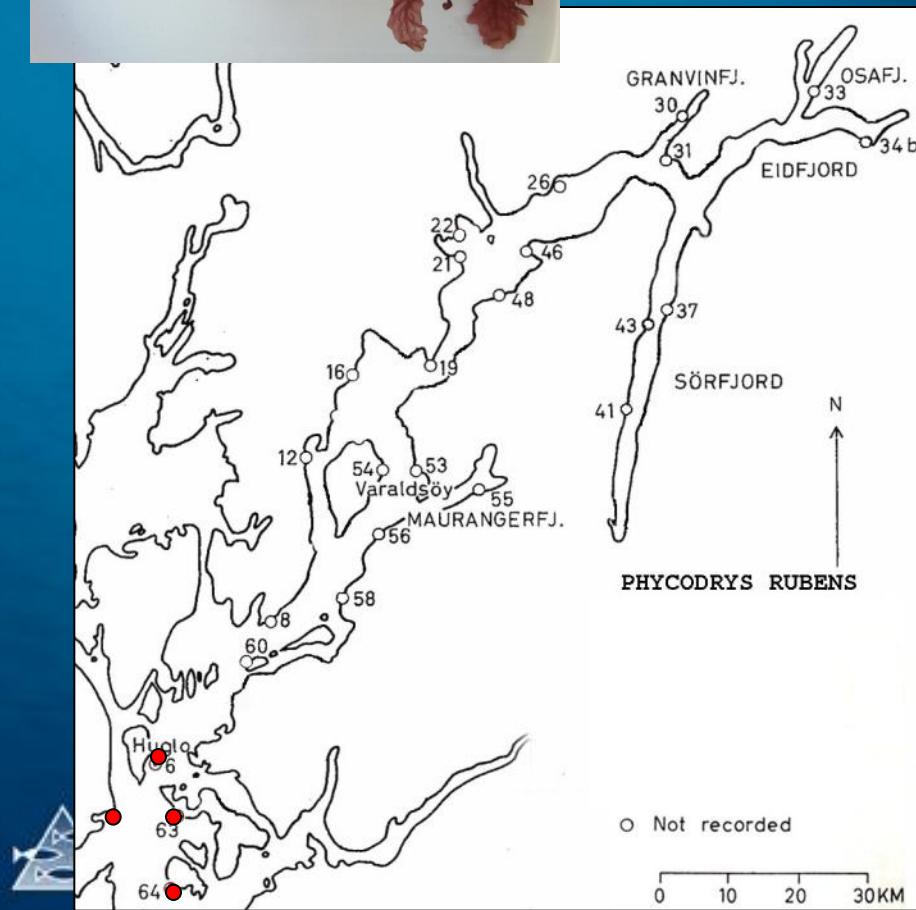
2008-2009

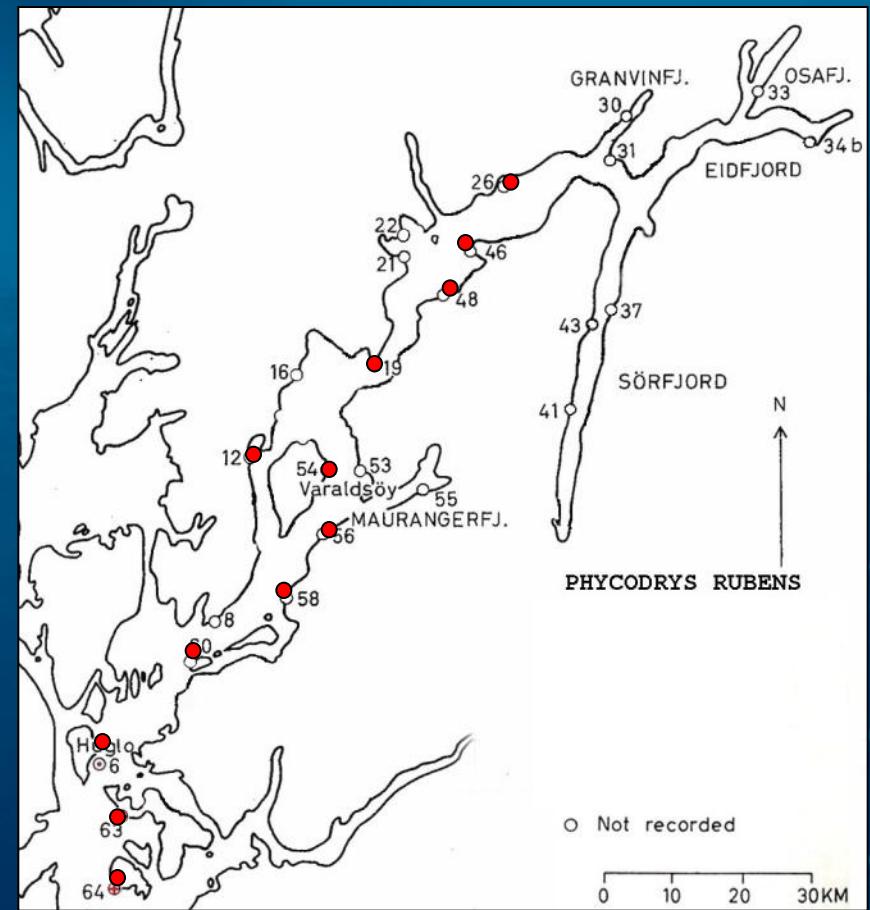
Phycodrys rubens-Eikeving

Salinitetsgrenser: 33 to 16.5‰

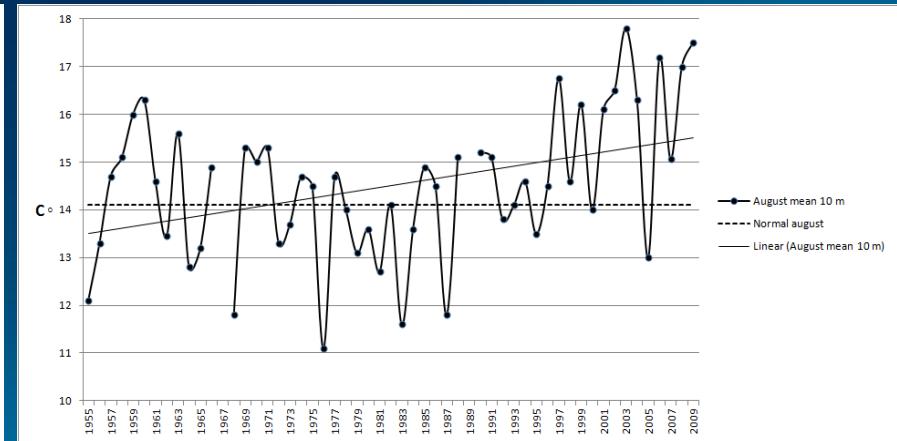
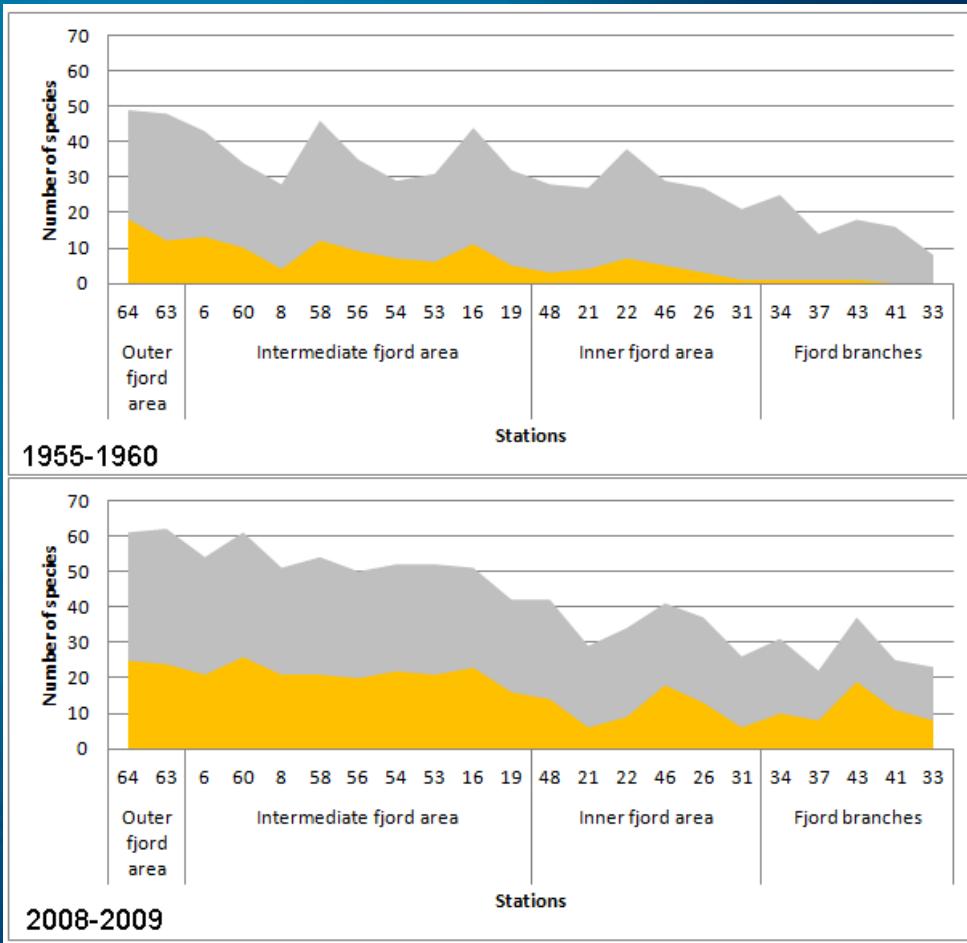
1955-1956:

2008-2009:

Antall varmekjære arter i Hardangerfjorden i 1955-1960 og i 2008-2009

Middeltemperaturer på 10 m dyp i august på Utsira

Mye trådformede alger mange steder i Hardangerfjorden særlig i midtre del

Overvåkning Hordaland

(Hordaland fylkeskommune, Fylkesmannen i Hordaland, frivillige oppdrettsselskap)
Oppstart mai 2013

Bunndyrstasjoner + O₂

Næringssalt og plankton

Makroalger

A close-up underwater photograph showing a dense growth of green leafy algae in the foreground. Interspersed among the green are patches of reddish-brown, feathery seaweed. In the background, large, broad, dark green kelp leaves hang down from above, partially obscuring the water surface where sunlight creates bright highlights.

Takk for
oppmerksomheten!

Foto: Erling